

lade enkelte Hesteopdrættere overtage hele denne Sag, saa at hele Hestetilslægget her i Danmark skulde, om jeg saa maa sige, berøves den offentlige Forsorg. Deri har vel den ærede Rigsdagsmand fra Sylland (Jensen) utvivlsomt Ret, at den aldeles overveiende Deel, jeg kan sige, de 99 Procent af Arbeidet, maa gjøres af Landbrugerne selv, og det har været mig en ikke ringe Tilfredsstillelse at see, at ved de forskjellige Præmienddelinger har det i Reglen været de mindre Landeieendomsbesiddere, der have produceret de bedste Heste og taget de bedste Præmier; men Spørgsmaalet er, om der ikke ved Siden deraf er noget Mere at udrette, om der navnlig ikke bør gjøres noget Mere fra Statens Side i en vis Retning; thi ligesaa vist, som det er, at den sædvanlige Hest til eget Brug og den sædvanlige Hest til det store Marked produceres bedst og kan ene og alene produceres af den hele agerdyrkende Befolkning — de danske Hestemarkeder søges jo allesteds fra —, ligesaa vist er der paa den anden Side en Klasse af Heste til forskjellig Anvendelse, saaledes elegante Kjøreheste og Alt, hvad der hedder Rideheste, og det ikke blot til eget Brug, men ogsaa til Salg, hvis Production meget vanskeligt ordner sig saaledes af sig selv, og det er en saa bekendt Sag, at ogsaa Usaglyndige, derom kunne have en Mening, at her ere Enkeltmands Bestræbelser ikke tilstrækkelige, men at der, for at komme til et godt Resultat, udfordres i lang Tid fortsatte Bestræbelser fra Statens Side, Bestræbelser, for hvilke en bestemt Plan ligger til Grund. Men denne Fordring har Staten nu ganske vist ikke udfyldt. Som bekendt, begyndte Mislykkelserne og Feilgrebene i saa Henseende allerede for lang Tid siden, og de hidvorte fra den samme Hertug, der i saa mange andre Retninger har paaført vort Land Ulykker; ogsaa i dette Forhold har han indbragt Forstyrrelse ved at ville indføre sine Fuldblodstheorier og ved sine andre Speculationer, hvilket kun har havt til Følge, at vor Hesteavl siden den Tid har været i meget stort Forfald. Spørgsmaalet var altsaa nu om at bringe Sagen paa Fode igjen, og det var for at løse denne Opgave, at Loven af 1862 blev bragt frem. Jeg kan nu sige, at den største Vanskelighed,

som stillede sig veien for Loven, var den, at der ikke fandtes nogen fra alle Sider anerkendt saglyndig Mand, paa hvem man kunde sætte Blikket som Den, der var stillet til at overtage den Bestyrelse, her er Tale om. Jeg søgte alle de Oplysninger, som det var mig muligt at forskaffe mig, men det lykkedes mig ikke at finde Noget, som jeg kunde betragte som en saadan saglyndig Mand; jeg kunde ikke træffe paa to Hestekyndige, af hvilke ikke den Ene erklærede om den Anden, at denne var aldeles ukyndig og var paa reent gale Veie, og der var derfor for mig ikke Andet at gøre, end at stille i Spidsen for Stutteriet en Commission, der forresten blev stillet saaledes, at den ikke havde nogen meget indgribende Virksomhed, idet der nemlig ved Siden af den blev stillet en Mand til at varetage den daglige Bestyrelse, nemlig Ritimester Torp, en Mand, som jeg efter Alt, hvad jeg dengang havde erfaret, maatte troe var bedst stillet dertil, og som jeg, hvis jeg dengang havde havt det samme Kjenkskab til ham, som jeg nu har, ikke i mindste Maade vilde have havt Betænkelighed ved at give fuld Raadighed over Stutteriet. Det forekommer mig, at den nuværende Ritimester har med overordentlig Dygtighed og Omhu pleiet denne Sag, og det har været mig kjært af den nuværende Indenrigsminister, der jo har en ganske anderledes vægtilig Stemme i denne Sag, end jeg tør tillægge mig, at modtage Vidnesbyrd derom. Jeg søgte derhos at fremme Sagen ved i Spidsen for Commissionen at stille en Mand, om hvem jeg — foruden at han dengang var Medlem af Rigsdagen — maatte antage, at han var mindst hildet af exclusive Fordomme med Hensyn til Hestevæsenet, og som derhos tillige paa Grund af sin Stilling i Cavalleriet maatte antages netop at være den Mand, der kunde udfylde en saadan Plads. Det var nu i Loven tillige bestemt, at der skulde staves en forbedret Hesterace tilveie, og der blev til dette Diemed stillet en ikke ubetydelig Sum til Disposition for Vedkommende — hvis Medarbejdere, det skal jeg i Forbigaaende bemærke, vare udvalgte efter hans Raad —, og jeg troer overhovedet, at det skal vise sig, at det, at Stutteriet har været i Tilbagegang, ikke har sin Grund i, at der ikke har været bevil-